

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

30.06.2016

м. Ужгород

№ 19-р/к

справа № 03.1-15/2016

Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку Зарічанської сільської ради

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання першого відділу досліджень і розслідувань від 16.06.2016 № 14.2-3.1/37-пв та матеріали справи № 03.1-15/2016 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку Зарічанської сільської ради,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 30.05.2016 № 16-рп/к розпочато розгляд справи № 03.1-15/2016 відносно Зарічанської сільської ради у зв'язку з наявністю в її діях ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом 8 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються несприятливі умови діяльності порівняно з конкурентами, що може призвести до спотворення конкуренції.

До Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надійшла скарга Сілецького споживчого товариства (с. Сільце Іршавського р-ну) на неправомірні дії з боку Зарічанської сільської ради Іршавського району, пов'язані з встановленням ставок земельного податку.

В ході розгляду скарги встановлено наступне.

Статтею 12 Земельного кодексу України визначено, що до повноважень сільських, селищних, міських рад у галузі земельних відносин на території сіл, селищ, міст належить: розпорядження землями територіальних громад, передача земельних ділянок комунальної власності у власність громадян та юридичних осіб, надання земельних ділянок у користування із земель комунальної власності тощо.

Законом України «Про місцеве самоврядування» від 21.05.1997 № 280/97-ВР (із змінами та доповненнями) передбачено, що до компетенції сільських, селищних, міських рад належить вирішення відповідно до закону питань регулювання земельних відносин.

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Зарічанська сільська рада та її виконавчий комітет в межах своєї компетенції самостійно вирішують питання місцевого значення, виходячи із інтересів громадян, які проживають на території, та

державних інтересів, приводить у життя рішення вищестоящих органів державної влади, забезпечує дотримання законності та правопорядку.

Рішення Зарічанської сільської ради, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на її території підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.

В територіальних межах с. Заріччя повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Зарічанською сільською радою та її виконавчим комітетом.

Місцезнаходження: вул. Центральна, б/н, с. Заріччя Іршавського р-ну, 90123.

Ідентифікаційний код: 04349538.

Зарічанська сільська рада в розумінні абзацу 7 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є органом влади.

Земельні відносини, які виникають під час забезпечення права на землю громадян, юридичних осіб, територіальних громад та держави, регулюються Земельним кодексом України, Цивільним кодексом України, Податковим кодексом України, Законами України «Про оренду землі», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про плату за землю», іншими нормативно-правовими актами.

Відповідно до статті 206 Земельного кодексу України плата за землю справляється відповідно до закону.

Згідно зі статтею 269 Податкового кодексу платниками податку є власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі.

Статтею 270 Податкового кодексу визначено, що об'єктами оподаткування є земельні ділянки, які перебувають у власності або користуванні та земельні частки (паї), які перебувають у власності.

Базою оподаткування земельним податком є нормативна грошова оцінка земельних ділянок з урахуванням коефіцієнтів індексації (стаття 271 Податкового кодексу).

Відповідно до пункту 274.1 статті 274 Податкового кодексу України ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативно грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь та земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативно грошової оцінки.

Пунктом 274.2 статті 274 Податкового кодексу України передбачено, що ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативно грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної власності).

Рішенням третьої сесії сьомого скликання Зарічанської сільської ради від 24 грудня 2015 року № 30 затверджено ставки земельного податку на 2016 рік:

- для юридичних та фізичних осіб за земельні ділянки приватної власності (викуплені земельні ділянки), які використовуються для підприємницької діяльності у розмірі 0,1 відс. від їх нормативної грошової оцінки;
- за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання у розмірі 12,0 відс. від їх нормативної грошової оцінки.

На території Зарічанської сільської ради (лист від 20.04.2016 № 193/02-05) володіють земельними ділянками на підставі:

- права приватної власності - ФГ «Агро-Шпак», ФГ «Відраш», підприємство з іноземними інвестиціями «Амік Україна» та ТОВ «Калина Закарпаття»
- права постійного користування - «ФГ «Кім», ФГ «Семак», Сілецьке споживче товариство та Іршавський РЕМ ПАТ «Закарпаттяобленерго».

Отже, ставки земельного податку для суб'єктів господарювання за використання земельних ділянок, які на підставі права власності та права постійного користування володіють земельними ділянками, розміщеними на території Зарічанської сільської ради та здійснюють підприємницьку діяльність, є істотно різними.

ФГ «Агро-Шпак», ФГ «Відраш»» «ФГ «Кім» та ФГ «Семак» займаються виробництвом сільськогосподарської продукції, підприємство з іноземними інвестиціями «Амік Україна», ТОВ «Калина Закарпаття», Сілецьке споживче товариство здійснюють роздрібну торгівлю продовольчими та непродовольчими товарами, тобто вони є конкурентами.

Статтею 92 Земельного Кодексу України визначено, що право користування земельною ділянкою - це право володіння і користування земельною ділянкою, яка перебуває у державній або комунальній власності, без встановлення строку.

Ні Земельним Кодексом України (підтвердженим рішенням Конституційного суду України від 22.09.2005р. №5-рп/2005 та постановою пленуму Вищого господарського суду України від 17.05.2011р. №6), ні Законом України «Про державний земельний кадастр» не зобов'язано суб'єктів господарювання, які користуються земельною ділянкою на підставі державного акту на право постійного користування земельною ділянкою вчиняти дії, пов'язані з переоформленням такого права.

Статтею 4 Податкового кодексу України передбачено, що податкове законодавство України ґрунтується, зокрема, на таких принципах:

- рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу (пункт 4.1.2.);

- нейтральність оподаткування - установа податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків (пункт 4.1.8.);

- єдиний підхід до встановлення податків та зборів - визначення на законодавчому рівні усіх обов'язкових елементів податку (пункт 4.1.11).

Встановлення різних відсоткових ставок земельного податку в залежності від права власності чи права постійного користування для суб'єктів господарювання, які здійснюють підприємницьку діяльність на одному товарному ринку, створює дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

Відповідно до пункту 2 статті 25 Господарського Кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

Частиною 2 статті 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Внаслідок встановлення Зарічанською сільською радою суб'єктам господарювання, які здійснюють підприємницьку діяльність на одному товарному ринку, більших відсоткових ставок земельного податку за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні, вони несуть більші витрати, порівняно з конкурентами, що володіють земельними ділянками на правах власності.

Отже, для окремих суб'єктів господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності.

Встановлення різних відсоткових ставок земельного податку для суб'єктів господарювання, які здійснюють підприємницьку діяльність, безпосередньо не впливає ні на структуру товарного ринку, ні на самостійність прийняття суб'єктами господарювання господарських рішень. Проте, воно замінює власні досягнення суб'єктів господарювання, як джерело здобуття ними переваг у конкуренції за допомогою зовнішніх чинників.

За таких умов дія конкурентних механізмів може спотворюватись.

Згідно з абзацом 8 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування,

органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнаються дії, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання створюються несприятливі чи дискримінаційні умови діяльності в порівнянні з конкурентами.

Частиною 3 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що вчинення антиконкурентних дій органів влади органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне відповідальність згідно із законом.

Таким чином, дії Зарічанської сільської ради щодо прийняття рішення третьої сесії сьомого скликання від 24 грудня 2015 року № 30, яким встановлено для суб'єктів господарювання, які здійснюють підприємницьку діяльність на одному товарному ринку, різні відсоткові ставки земельного податку в залежності від права володіння чи користування земельними ділянками є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом 8 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються несприятливі умови діяльності порівняно з конкурентами, що може призвести до спотворення конкуренції.

Згідно абзаців 2 та 3 частини 1 статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи Антимонопольного комітету приймають рішення про визнання вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції та про його припинення.

Абзацом 4 частини 1 статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи Антимонопольного комітету України приймають рішення про зобов'язання органу місцевого самоврядування змінити прийняте ним рішення, визнане антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування.

Враховуючи викладене та на підставі статей 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пункту 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.01 року № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.01 року за № 291/5482 зі змінами та доповненнями, пункту 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ВИРІШИЛА:

1. Визнати дії Зарічанської сільської ради (ідентифікаційний код - 04349538) щодо прийняття рішення третьої сесії сьомого скликання від 24 грудня 2015 року № 30, яким встановлено для суб'єктів господарювання, які здійснюють підприємницьку діяльність на одному товарному ринку, різні відсоткові ставки земельного податку в залежності від права володіння чи користування земельними ділянками, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом 8 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються несприятливі умови діяльності порівняно з конкурентами, що може призвести до спотворення конкуренції.

2. Зобов'язати Зарічанську сільську раду припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом 8 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» шляхом внесення змін до рішення третьої сесії сьомого скликання від 24 грудня 2015 року № 30 та приведення його у відповідність до вимог чинного законодавства, про що повідомити територіальне відділення у двомісячний строк з дня одержання цього рішення.

Відповідно до частини 2 статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення та розпорядження органів Антимонопольного комітету України, голів його територіальних відділень є обов'язковими до виконання.

У разі незгоди з цим рішенням зацікавлені особи згідно пункту 1 статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у двохмісячний строк з дня одержання рішення мають право звернутися до суду з відповідною заявою.

В.о. голови Відділення -
голова колегії

В. Граб